Ministry of Digital Governance
Digitally signed by Ministry of Digital Governance
Date: 2026.03.16 10:29:23 EET
Reason:
Location: Athens

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΚΤΟΦΥΛΑΚΗΣ
ΚΛΑΔΟΣ Β΄ (ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΝΑΥΤΙΚΩΝ
ΤΜΗΜΑ Α΄

Ταχ. Δ/νση : Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2
Ταχ. Κώδικας : 185 10 Πειραιάς
Πληροφορίες : Βαγιωνάκης Χρήστος
Τηλέφωνο : 2131374191, /-4192
Email : dekn.a@hcg.gr

Πειραιάς, 4 Μαρτίου 2026
Αριθ. πρωτ.: 2231.2-9/15129/2026

ΘΕΜΑ: *«Τροποποίηση της υπ' αρ. 2231.2-9/42341/2019/7.6.2019 απόφασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου ''Ωρολόγια και Αναλυτικά Προγράμματα Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού Πλοιάρχων και Μηχανικών Π-Μ'' (Β΄ 2321)»*

Α Π Ο Φ Α Σ Η
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
   α) Της παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 2638/1998 (Α΄ 204),
   β) του ν. 1314/1983 «Για την κύρωση της διεθνούς σύμβασης "για πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών, 1978"» (Α΄ 2),
   γ) του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α΄ 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133),
   δ) του π.δ. 79/2012 «Αποδοχή τροποποιήσεων της Διεθνούς Σύμβασης "Για πρότυπα εκπαίδευσης, έκδοσης πιστοποιητικών και τήρησης φυλακών των ναυτικών, 1978", η οποία κυρώθηκε με το ν. 1314/1983, όπως αυτή τροποποιήθηκε» (Α΄ 137),
   ε) του π.δ. 70/2015 «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (Α΄ 114),
   στ) του π.δ. 13/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής» (Α΄ 26),
   ζ) του π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α΄ 130),
   η) του π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α΄ 44),
   θ) της υπ' αρ. 2231.2-13/39590/2019/29.5.2019 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων και Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής «Έγκριση του Κανονισμού Σπουδών των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Κ.Σ./Α.Ε.Ν.)» (Β΄ 2028),
   ι) της υπ' αρ. 2231.2-9/42341/2019/7.6.2019 απόφασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου «Ωρολόγια και Αναλυτικά Προγράμματα Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού Πλοιάρχων και Μηχανικών Π-Μ» (Β΄ 2321).
2. Την υπό στοιχεία Α 32/Res. 1166/28.1.2022 απόφαση της Συνέλευσης του Διεθνούς Ναυτιλιακού

Οργανισμού/International Maritime Organization (ΙΜΟ) σχετικά με την στρατηγική για την ανάπτυξη ικανοτήτων της δεκαετίας 2021-2030, καθώς και το υπ' αρ. ΤC 74/6/5/3.5.2024 έγγραφο της Επιτροπής Τεχνικής Συνεργασίας του ΙΜΟ σχετικά με το σχέδιο εφαρμογής για την επίτευξη των στόχων εξ αποστάσεως μάθησης που έχουν δεσμευτεί στη στρατηγική για τη δεκαετία ανάπτυξης ικανοτήτων 2021-2030.

3. Την υπό στοιχεία Δ.ΕΚ.Ν. 1209/4.8.2025 εισήγηση της Ομάδας Εργασίας που συστάθηκε με την υπ' αρ. 2231.2-9/43411/2025/16.6.2025 απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΑΔΑ: ΕΕΝΖ4653ΠΩ-ΕΓΟ) με έργο τη μελέτη της διαδικασίας και του τρόπου ένταξης στα ωρολόγια και αναλυτικά προγράμματα των Α.Ε.Ν. του ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, για την υποστήριξη των μαθημάτων «Ραντάρ/ARPA», «Μηχανές Εσωτερικής Καύσης Ι» και «Ναυτικά Αγγλικά» με χρήση ψηφιακής πλατφόρμας.
4. Την υπ' αρ. 1569/2.9.2025 επιστολή Επιτροπής Εκδόσεων Ιδρύματος Ευγενίδου.
5. Την υπό στοιχεία Δ.ΕΚ.Ν. 2276/14.10.2025 εισήγηση της Ομάδας Εργασίας που συστάθηκε με την υπ' αρ. 2231.2-9/65434/2025/15.9.2025 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ναυτιλίας και Λιμένων (ΑΔΑ: ΨΛΟ34653ΠΩ-ΕΕΑ) με έργο την αναθεώρηση και τον επανακαθορισμό της αναλυτικής ύλης του μαθήματος «Ελληνική Ναυτιλιακή Ιστορία», το οποίο διδάσκεται στο Α΄ εξάμηνο των Σχολών Πλοιάρχων των Α.Ε.Ν..
6. Τη γνώμη του Συμβουλίου Ναυτικής Εκπαίδευσης (Σ.Ν.Ε.), σύμφωνα με το υπ' αρ. 01/14.1.2026 πρακτικό του.
7. Το υπ' αρ. 2814.1-2/11794/2026/18.2.2026 (Ο.Ε.) εισηγητικό σημείωμα της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και το γεγονός ότι, δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού Υ.ΝΑ.Ν.Π. και του ειδικού λογαριασμού «Κεφάλαιο Ναυτικής Εκπαίδευσης» (Κ.Ν.Ε.), που συστάθηκε με το ν.δ. 99/1973 (Α΄ 173), εγκρίθηκε η λειτουργία του και διατηρήθηκε ως ειδικός λογαριασμός με την υπό στοιχεία 2/42410/Α0024/3.7.2000 (Β΄ 887) κοινή απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και του Υφυπουργού Οικονομικών και διατηρήθηκε εκτός προϋπολογισμού με την υπ' αρ. οικ. 2/83143/Α0024/13.11.2008 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β΄ 2444).
8. Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ,

α π ο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Άρθρο πρώτο
Αναλυτικό πρόγραμμα μαθήματος «Ελληνική Ναυτιλιακή Ιστορία»

Τροποποιείται η υπ' αρ. 2231.2-9/42341/2019/7.6.2019 (Β΄ 2321) απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου ως προς το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος **«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ»** που διδάσκεται στο Α΄ εξάμηνο των Σχολών Πλοιάρχων των Ακαδημιών Εμπορικού Ναυτικού (Α.Ε.Ν.), το οποίο αντικαθίσταται με το συνημμένο στην παρούσα:

«ΣΧΟΛΗ	**ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ**	ΕΞΑΜΗΝΟ	Α΄	STCW			
ΜΑΘΗΜΑ	Α07	**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ**					
ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ							
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ	**2**	ΕΞΑΜΗΝΟΥ	**30**	ΘΕΩΡΙΑ	**30**	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	**0**
Σκοπός - Στόχοι: Με την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του μαθήματος, οι σπουδαστές/-στριες θα έχουν: 1. Κατανοήσει την ιδιαίτερη φύση της ελληνικής ναυτοσύνης και τη συνέχεια της ελληνικής ναυτικής παράδοσης ως στοιχείων άμεσα συνδεδεμένων με την ταυτότητα και το πνεύμα του τόπου μας. 2. Γνώση της ιστορικής διαδρομής της ελληνικής ναυτιλίας από την αυγή του ελληνικού πολιτισμού μέχρι τη σύγχρονη εποχή. 3. Αντιληφθεί τη σχέση και τους μηχανισμούς αλληλεπίδρασης ανάμεσα στο συνολικό φαινόμενο της ελληνικής ναυτιλίας και στους ιδιαίτερους «ναυτότοπους» της ελληνικής επικράτειας. 4. Γνώση των μηχανισμών και των φάσεων ένταξης των ελληνικών ναυτιλιακών δικτύων στο διεθνές οικονομικό σύστημα. 5. Συνδέσει την ιστορία της ελληνικής ναυτιλίας με τις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις που αυτή αντιμετωπίζει (παγκοσμιοποίηση, περιβάλλον, ναυτιλιακή οικονομία).							
Τρόπος διδασκαλίας	- Αφηγηματική, χρονολογική, συγκριτική προσέγγιση. - Διδακτική αξιοποίηση πρωτογενών πηγών (χαρτών, ημερολογίων ταξιδιών, ναυτικών κανονισμών, μαρτυριών). - Βιωματική διδασκαλία με εκπαιδευτικές επισκέψεις σε ναυτικά μουσεία, ιστορικά						

	πλοία, λιμάνια.	
Μέσα διδασκαλίας	Διαδραστικοί πίνακες, Η/Υ.	
Τρόπος τελικής εξέτασης		Γραπτές εξετάσεις.

Αναλυτικό πρόγραμμα διδασκαλίας:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ
   1.1 Η ναυτοσύνη ως διαχρονικό χαρακτηριστικό του ελληνισμού.
   1.2 Η ναυτιλιακή ιστορία ως επιστημονικό αντικείμενο.
2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΟΥΣ ΝΕΟΤΕΡΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ
   2.1 Από τον αιγαιακό πολιτισμό στους Μυκηναίους.
   2.2 Ελληνικός αποικισμός και κλασική αρχαιότητα.
   2.3 Από τον Μέγα Αλέξανδρο στα ελληνιστικά βασίλεια.
   2.4 Η Μεσόγειος από τα ρωμαϊκά χρόνια στο Βυζάντιο.
   2.5 Ενετοκρατία και Οθωμανική περίοδος.
   2.6 Ελληνική Επανάσταση και ιστιοφόρος εμπορικός στόλος.
      2.6.1 Η προεπαναστατική άνθηση (Υδρα, Σπέτσες, Ψαρά, Χίος).
      2.6.2 Ο ρόλος της ναυτιλίας στην Επανάσταση του 1821.
      2.6.3 Μετεπαναστατική ανασυγκρότηση και διεθνές εμπόριο.
3. Η ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ
   3.1 Ο 19ος αιώνας και η ανάδειξη των ελληνικών ναυτιλιακών και εμπορικών δικτύων: Η «Χιώτικη φάση» - Η «Ιόνιος φάση».
   3.2 Τέλη 19ου αιώνα: Η καμπή.
      3.2.1 Παρακμή του ιστιοφόρου στόλου και άνοδος των ατμόπλοιων.
      3.2.2 Κοινότητες Ελλήνων εφοπλιστών στη Διασπορά (Λονδίνο, Οδησσός, Μασσαλία).
   3.3 Αρχές 20ου αιώνα έως τις παραμονές του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου: Πόλεμοι και ευκαιρίες.
      3.3.1 Βαλκανικοί πόλεμοι και Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος: Αύξηση ναύλων, κίνδυνοι απωλειών.
      3.3.2 Μεσοπόλεμος: Διεθνής κρίση, τεχνολογική πρόοδος, κανονιστικό πλαίσιο. Η περίοδος της «εξάπλωσης».
   3.4 Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και ανασυγκρότηση.
      3.4.1 Βαριές απώλειες του εμπορικού στόλου (1940–1944).
      3.4.2 Μεταπολεμική ανασυγκρότηση: Η παραχώρηση των Liberty ships από τις Η.Π.Α..
      3.4.3 Δημιουργία σύγχρονων ναυτιλιακών ομίλων.
   3.5 Η άνθηση της ελληνόκτητης εμπορικής ναυτιλίας.
      3.5.1 Οι μεγάλες ναυπηγήσεις σε Ιαπωνία και Ευρώπη.
      3.5.2 Οι νέες επιχειρηματικές προκλήσεις στο διεθνές εμπόριο.
      3.5.3 21ος αιώνας: η ελληνική ναυτιλία σε ηγετική θέση στη διεθνή ναυτιλιακή κατάταξη.
      3.5.4 Προκλήσεις και προοπτικές.
4. Η ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
   4.1 Διαμόρφωση της ελληνικής πολιτισμικής ταυτότητας.
   4.2 Ο ρόλος της ναυτιλίας στη σύγχρονη ελληνική οικονομία.
   4.3 Η επίδραση στις σχέσεις με το διεθνές περιβάλλον.»

Άρθρο δεύτερο

Διδασκαλία με χρήση ψηφιακού υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού μέσω ψηφιακής πλατφόρμας

Τροποποιείται η υπ' αρ. 2231.2-9/42341/2019/7.6.2019 (Β΄ 2321) απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, ως προς τον εισαγωγικό πίνακα του προοιμίου του αναλυτικού προγράμματος διδασκαλίας, των μαθημάτων «Ραντάρ/ARPA» και «Μηχανές Εσωτερικής Καύσης Ι» του Γ΄ εξαμήνου των Σχολών Πλοιάρχων και Μηχανικών αντίστοιχα, καθώς και των μαθημάτων «Ναυτικά Αγγλικά Ι», «Ναυτικά Αγγλικά ΙΙ», «Ναυτικά Αγγλικά ΙΙΙ», «Ναυτικά Αγγλικά IV», «Ναυτικά Αγγλικά V», «Ναυτικά Αγγλικά VI» όλων των διδακτικών εξαμήνων των Σχολών Πλοιάρχων και Μηχανικών, στον οποίο προστίθενται εδάφια ως εξής:

α) Στο πεδίο «Τρόπος διδασκαλίας» προστίθεται εδάφιο: «Να χρησιμοποιούνται συμπληρωματικά ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και ψηφιακά εργαλεία που παρέχονται μέσω κατάλληλης εγκεκριμένης πλατφόρμας διαχείρισης μάθησης.».

β) Στο πεδίο «Μέσα διδασκαλίας» προστίθεται εδάφιο: «Σύστημα διαδραστικών οθονών (πινάκων) αφής, εργαστήριο πολυμέσων.».

Άρθρο τρίτο
Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς της παρούσας αρχίζει την 1η Οκτωβρίου 2026, ημερομηνία έναρξης των διδακτικών εξαμήνων ακαδημαϊκού έτους 2026-2027.
2. Κατά τα λοιπά εξακολουθεί να ισχύει η υπ' αρ. 2231.2-9/42341/2019/7.6.2019 (Β΄ 2321) απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:

Ι. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. ΑΕΝ/Π-Μ
2. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

ΙΙ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. κ. Υπουργού
2. Γρ. κ. Γ.Γ.Ν.Λ.
3. Γρ. κ. Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
4. Γρ. κ. Α΄ Υ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
5. Γρ. κ. Δ.Κ. Β΄
6. Δ.ΕΚ.Ν. Β΄